EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.6.19.
COM(2024) 626 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Finnország gazdaság-, szociális, foglalkoztatási, strukturális és költségvetési politikájáról

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 626 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Finnország gazdaság-, szociális, foglalkoztatási, strukturális és költségvetési politikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[2] 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban hozzájárul a gazdasági és társadalmi helyreállításhoz, valamint fenntartható reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása, valamint a tagállamok gazdasági rezilienciájának megerősítése érdekében. Emellett közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás helyzetének megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés fellendítését, továbbá hozzájárul az EU-n belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához.

(2) A 2023. február 27-én elfogadott REPowerEU-rendelet[3] célja, hogy fokozatosan megszűnjön az Unió függősége az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez

[1] HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az

hozzájárul az energiabiztonsághoz és az EU energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal segíti a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitások bővítését és az energiahatékonyság javítását. Finnország a REPowerEU célkitűzéseinek elérését elősegítő kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében új REPowerEU-fejezettel egészítette ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét.

(3) 2023. március 16-án a Bizottság kiadta „Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra” című közleményét[4], amely a szakpolitikai döntések megalapozására és a növekedés fokozásához szükséges keretfeltételek megteremtésére irányult. A közlemény kilenc egymást erősítő tényező mentén határozza meg a versenyképesség keretfeltételeit. Az aktuális termelékenységi kihívások kezelését, valamint az EU és tagállamai hosszú távú versenyképességének fokozását szolgáló tényezőként a közlemény a magántőkéhez való hozzáférést, a kutatást és innovációt, az oktatást és a készségeket, valamint az egységes piacot emeli ki a reformok és a beruházások alapvető célterületeként. A közleményt követően, 2024. február 14-én a Bizottság bemutatta az egységes piacról és a versenyképességről szóló 2024. évi éves jelentését[5]. Az európai egységes piac versenyképességének erősségeit és kihívásait részletesen ismertető jelentés a kilenc versenyképességi tényező alapján követi az éves előrehaladást.

(4) A Bizottság 2023. november 21-én elfogadta a 2024. évi éves fenntartható növekedési jelentést[6], amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2024. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2024. március 22-én jóváhagyta a jelentésnek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára vonatkozó prioritásait. A Bizottság 2023. november 21-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2024. évi jelentést is, amelyben Finnországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek tekintetében fennállhat egyensúlyhiány vagy annak kockázata, és amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta a Finnország 2024. évi költségvetésitervjavaslatára vonatkozó véleményt. Emellett a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, amelyet a Tanács 2024. április 12-én elfogadott, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amelyet a Tanács 2024. március 11-én elfogadott.

(5) 2024. április 30-án hatályba lépett az EU új gazdasági kormányzási kerete. A keret magában foglalja egyrészt a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletet, másrészt a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásáról szóló módosított 1467/97/EK rendeletet és a tagállamok költségvetési keretrendszeréről szóló módosított 2011/85/EU irányelvet[7]. Az új keret célja, hogy fokozatos

---

(EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

7 A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) és a Tanács (EU) 2024/1265

államháztartási konszolidációval, továbbá reformok és beruházások végrehajtásával fenntarthatóvá tegye az államadósságot és előmozdítsa a fenntartható és inkluzív növekedést. Előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, emellett hatékonyabbá és következetesebbé teszi a végrehajtást. Minden tagállamnak nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet kell benyújtania a Tanácsnak és a Bizottságnak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek a tagállam költségvetési, reform- és beruházási kötelezettségvállalásait tartalmazzák, amelyek a nemzeti törvényhozás ciklusának rendes hosszától függően 4 vagy 5 éves tervezési időhorizontra vonatkoznak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervben foglalt nettó kiadási pályának[8] meg kell felelnie az (EU) 2024/1263 rendeletben előírt követelményeknek, többek között annak, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy biztosítani kell, hogy a nettó kiadási pálya prudens szinten, a GDP 60 %-a alatt maradjon, továbbá a költségvetési hiányt középtávon a GDP 3 %-a alá kell csökkenteni, és/vagy e referenciaérték alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható. Az említett tervek elkészítésének támogatása céljából a Bizottság 2024. [június 21-én] iránymutatást fog nyújtani a tagállamoknak a tervek és az elért eredményekről szóló, későbbiekben benyújtandó éves jelentések tartalmára vonatkozóan, és az (EU) 2024/1263 rendelet 5. cikkének megfelelően (adott esetben referenciapályát és technikai információkat tartalmazó) technikai iránymutatást fog küldeni számukra a költségvetési kiigazításokhoz. A tagállamoknak 2024. szeptember 20-ig kell benyújtaniuk középtávú költségvetési-strukturális terveiket, kivéve, ha az adott tagállam és a Bizottság megállapodik a határidő észszerű időtartammal történő meghosszabbításáról. A tagállamoknak biztosítaniuk kell nemzeti parlamentjük bevonását, valamint adott esetben a független költségvetési intézményekkel, a szociális partnerekkel és más nemzeti érdekelt felekkel folytatott konzultációt.

(6) 2024-ben a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásához igazodóan fejlődik tovább. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek hozzájárulnak az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének eredményes kezeléséhez. A 2019., 2020., 2022. és 2023. évi országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

---

irányelve (2024. április 29.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról (HL L, 2024/1265, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[8] A 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 tanácsi rendelet 2. cikkében meghatározott nettó kiadás (HL L 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). „Nettó kiadások” alatt a következőket nem tartalmazó kormányzati kiadásokat értjük: i. kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

(7) Finnország 2021. május 27-én az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. október 29-én elfogadta a Finnország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló határozatát[9], amelyet előbb 2023. március 14-én módosítottak a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulásnak az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése szerinti aktualizálása, majd 2023. december 8-án a REPowerEU-fejezet beillesztése céljából[10]. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot hozzon arról, hogy Finnország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldkövek és célok terén ne következzen be visszalépés.

(8) Finnország 2024. április 25-én benyújtotta 2024. évi nemzeti reformprogramját és 2024. évi stabilitási programját, összhangban az 1466/97/EK rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2024. évi nemzeti reformprogram Finnországnak a helyreállítási és rezilienciaépítési terve megvalósítása terén tett előrehaladásról készített féléves jelentését is tükrözi.

(9) A Bizottság 2024. június 19-én közzétette a Finnországra vonatkozó 2024. évi országjelentést[11]. Ebben értékelte a Tanács által 2019 és 2023 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Finnország által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Finnország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés rávilágított a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokra, valamint újonnan felmerült és kialakulóban lévő kihívásokra hívta fel a figyelmet. A jelentés értékelte továbbá a Finnország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(10) Az Eurostat által hitelesített adatok[12] alapján Finnország GDP-arányos költségvetési hiánya a 2022. évi 0,4 %-ról 2023-ban 2,7 %-ra nőtt, míg a GDP-arányos államadósság a 2022. év végi 73,5 %-ról 2023 végére 75,8 %-ra emelkedett. A 2024-re vonatkozó költségvetés-politikai iránymutatásban[13] foglaltaknak megfelelően a Bizottság a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban kezdeményezni fogja a hiányalapú túlzotthiány-eljárások megindítását. 2024. június 19-én a Bizottság az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést[14] adott ki. Az említett jelentés

---

9 A Tanács végrehajtási határozata (2021. október 29.) Finnország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 12524/2021).

10 A Tanács végrehajtási határozata (2023. december 8.) a Finnország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2021. október 29-i végrehajtási határozat módosításáról (15836/2023).

11 SWD(2024) 626 final.

12 Eurostat – Euromutatók, 2024. április 22.

13 COM(2023) 141 final.

14 A Bizottság jelentése – Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentés, 2024. június 19., COM(2024)598 final.

értékelte Finnország költségvetési helyzetét, mivel a 2024-re tervezett költségvetési hiány meghaladja a GDP 3 %-ában megállapított referenciaértéket. A jelentésben a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy ezen értékelés fényében, valamint a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság EUMSZ 126. cikkének (4) bekezdése szerinti véleményének mérlegelését követően Finnország vonatkozásában júliusban nem szándékozik a túlzotthiány-eljárás megindítását javasolni.

(11) A Tanács 2022. július 12-i ajánlása[15] szerint Finnországnak 2023-ban biztosítania kell, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedése összhangban legyen az összességében semleges költségvetési irányvonallal[16], figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Finnországnak készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Finnország részére azt az ajánlást is megfogalmazták, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós források felhasználásával fokozza a zöld és a digitális átállásra, illetve a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat. A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal[17] 2023-ban expanzív volt, és a GDP 0,9 %-ának felelt meg, magas inflációs környezetben. A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése a GDP 0,8 %-ának megfelelő expanzív hatást gyakorolt a költségvetési irányvonalra. Ez magában foglalja a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem magasabb költségeit is (a GDP 0,2 %-ával). A nemzeti finanszírozású nettó elsődleges folyó kiadások expanzív hozzájárulása ezért 2023-ban csak részben volt betudható az Ukrajnából menekülőknek. A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások expanzív növekedését az árak és költségek – különösen a vásárolt szolgáltatások és a helyi önkormányzatoknál felmerült személyzeti kiadások – folyamatos és gyors emelkedése, valamint az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújára válaszul hozott felkészültséggel kapcsolatos kiadások növekedése is vezérelte. Összességében a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése nem volt összhangban a tanácsi ajánlással. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásai és más uniós alapok által finanszírozott kiadások 2023-ban a GDP 0,4 %-át tették ki. A nemzeti finanszírozású beruházások 2023-ban a GDP 4,0 %-át tették ki, ami 2022-höz képest 0,2 százalékpontos csökkenést jelent. Finnország addicionális beruházásokat finanszírozott a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból. Finnország a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra – például a

[15] A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Finnország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Finnország 2022. évi stabilitási programját (HL C 334., 2022.9.1., 7. o.).

[16] A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése alapján Finnország esetében a potenciális kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) növekedése nominális értéken 2023-ban 2,7 %-ra tehető, a tízéves átlagos potenciális reálnövekedési ráta és a 2023. évi GDP-deflátor alapján.

[17] A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma, amely a nemzeti és az uniós finanszírozású költségvetési intézkedések összesített hatásából eredő gazdasági impulzust tükrözi. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedésnek és ii. az elsődleges kiadások változásának a különbsége, ahol az elsődleges kiadások nem tartalmazzák sem a diszkrecionális bevételi intézkedéseket, sem a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket, viszont tartalmazzák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok vissza nem térítendő támogatásaiból finanszírozott kiadásokat. A mutató negatív (pozitív) előjele expanzív (restriktív) költségvetési politikát jelent.

megújulóenergia-infrastruktúrára és az alacsony kibocsátású hidrogénre – irányuló közberuházásokat finanszírozott, amelyeket részben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból finanszíroznak.

(12) A 2024. évi stabilitási program fő előrejelzései a következőképpen foglalhatók össze. A költségvetési előrejelzések alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv 2024-ben 0 %-os, 2025-ben pedig 1,6 %-os reál-GDP-növekedéssel számol, míg a HICP-inflációt 2024-ben 1,3 %-ra, 2025-ben pedig 1,9 %-ra prognosztizálja. A GDP-arányos államháztartási hiány 2024-ben várhatóan 3,4 %-ra nő, majd 2025-ben a GDP 2,7 %-ának megfelelő szintre süllyed, míg a GDP-arányos államadósság 2024 végére várhatóan 80,8 %-ra, 2025 végére pedig 82,3 %-ra emelkedik. Az előrejelzések szerint 2025 után az államháztartási hiány 2026-ban a GDP 1,9 %-ára csökken. Az államháztartási hiány tehát a tervek szerint 2025-ben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kerül. Másrészről az előrejelzések szerint 2025 után a GDP-arányos államadósság 2026-ra fokozatosan 82,4 %-ra nő.

(13) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2024-ben 0,0 %-kal, 2025-ben pedig 1,4 %-kal nő, míg a HICP-infláció 2024-ben 1,4 %, 2025-ben pedig 2,1 % lesz.

(14) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2024-re a GDP 3,4 %-ának megfelelő költségvetési hiányt vetít előre, és azzal számol, hogy a GDP-arányos államadósság 2024 végére 80,5 %-ra növekszik. A hiány 2024. évi növekedése főként a bevételi oldal lassú növekedését tükrözi, mind az adók, mind a társadalombiztosítási járulékok tekintetében, de a kiadások – különösen a szociális juttatások és bérek – növekedését is. A Bizottság becslései alapján a költségvetési irányvonal 2024-ben várhatóan expanzív lesz, a GDP 0,7 %-ának megfelelő mértékben.

(15) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások nagysága 2024-ben a GDP 0,2 %-a lesz, szemben a 2023. évi 0,1 %-kal. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaival finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenységnövelő reformokat tesznek majd lehetővé anélkül, hogy közvetlen hatással lennének Finnország államháztartási egyenlegére és államadósságára.

(16) A Tanács 2023. július 14-én azt ajánlotta[18], hogy Finnország biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások[19] nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 2,2 %-ra korlátozza. A Bizottság a 2023. évi költségvetés végrehajtásával és a 2024. évi költségvetésitervjavaslatok elkészítésével összefüggésben felhívta a tagállamok figyelmét arra, hogy a 2023. évi tényadatok függvényében javasolni fogja a hiányalapú túlzotthiány-eljárások megindítását a Tanácsnak. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint Finnország nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadásai 2024-ben 4,0 %-kal fognak emelkedni, ami meghaladja a kiadások növekedésének maximális ajánlott mértékét. A nettó nemzeti finanszírozású elsődleges kiadások ajánlott maximális növekedési rátáját

[18] A Tanács ajánlása (2023. július 14.) Finnország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Finnország 2023. évi stabilitási programját (HL C 312., 2023.9.1., 243. o.).

[19] A nettó elsődleges kiadások alatt a következők nélkül számított nemzeti finanszírozású kiadásokat értjük: i. a diszkrecionális bevételi intézkedések, ii. a kamatkiadások, iii. a ciklikus munkanélküliségi kiadások, valamint iv. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

meghaladó többletkiadások 2024-ben a GDP 0,9 %-át teszik ki. Így fennáll annak a kockázata, hogy az ország nem felel meg a tanácsi ajánlásnak.

(17) A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy Finnország 2023–2024-ben a lehető leghamarabb vezesse ki a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és az így keletkező megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. Emellett a Tanács pontosította, hogy amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése miatt új támogatási intézkedésekre vagy a meglévők folytatására lesz szükség, Finnországnak biztosítania kell, hogy ezek a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, beleférjenek a költségvetési keretekbe, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedések nettó költségvetési terhe[20] 2023-ban a GDP 0,2 %-át, 2024-ben és 2025-ben pedig egyaránt 0,0 %-át teszi ki. Ha az így keletkező megtakarításokat a tanácsi ajánlásnak megfelelően a költségvetési hiány csökkentésére használják fel, akkor az az előrejelzések szerint 2024-ben a GDP 0,2 %-ának megfelelő mértékű költségvetési kiigazítást eredményezne, miközben ugyanebben az évben a nettó nemzeti finanszírozású elsődleges kiadások[21] a GDP 0,7 %-ának megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra. Az előrejelzés szerint a szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket 2023-ban és 2024-ben a lehető leghamarabb kivezetik. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával. Ugyanakkor az így keletkező megtakarításokat az előrejelzés szerint nem teljes mértékben az államháztartási hiány csökkentésére használják fel. Emiatt fennáll annak a kockázata, hogy az ország nem felel meg a tanácsi ajánlásnak.

(18) A Tanács emellett azt is ajánlotta, hogy Finnország tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatások és más uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása érdekében. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a nemzeti finanszírozású közberuházások (a 2023. évi GDP-arányos 4,0 %-hoz képest) 2024-ben a GDP 4,1 %-ára nőnek. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával. Ezzel szemben az uniós forrásokból (többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott vissza nem térítendő támogatásokból) finanszírozott közkiadások 2024-ben a GDP 0,4 %-ának megfelelő szinten maradnak.

(19) Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján, és változatlan szakpolitikát feltételezve a Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2025-ben a GDP 2,8 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. A hiány 2025. évi csökkenése főként az általános héamérték emelkedését és a kiadások csökkentését tükrözi. A lassúbb gazdasági növekedésnek és a növekvő kamatkiadásoknak köszönhetően a GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 82,4 %-ra emelkedik.

---

[20] Ez a szám az említett kiadási és bevételi intézkedések éves költségvetési terhét mutatja, adott esetben az energiaszolgáltatók által a rendkívüli nyereségükre kivetett adók levonásával.

[21] E hatás, amely a nominális GDP arányaként fejezhető ki, az elsődleges államháztartási kiadások változásának és a középtávú (tízéves) átlagos potenciális nominális GDP-növekedésnek az összevetéséből adódik, ahol az elsődleges államháztartási kiadások nem tartalmazzák i. a diszkrecionális bevételi intézkedések járulékos költségvetési hatását ii. az egyszeri kiadásokat, iii. a ciklikus munkanélküliségi kiadásokat, valamint iv. a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok vissza nem térítendő támogatásaiból finanszírozott kiadásokat.

(20) Finnország hatékony és inkluzív szociális jóléti rendszerrel rendelkezik, amely magas szintű szociális védelmet biztosít, de összetett, és csökkentheti a munkavállalási kedvet. 2020-ban külön parlamenti bizottságot bíztak meg a szociális biztonsági rendszer 2027-ig történő reformjának megtervezésével. 2023 márciusában a bizottság előterjesztette időközi jelentését, amely 31 tanulmányra, jogszabálytervezetre és fejlesztési projektre vonatkozó javaslatot tartalmazott a jövőbeli kormányok számára. A reform célja a szociális jóléti rendszer egyszerűsítése és a munkavállalás ösztönzőinek növelése a hatékony és inkluzív szociális védelem megőrzése és a foglalkoztatási ráta növelése mellett. A szociális biztonsági rendszer reformja várhatóan hozzájárul az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának javításához.

(21) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek várhatóan hatékonyan hozzájárulnak a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének kezeléséhez. Finnország hosszú távú versenyképességének a zöld és a digitális átállás révén történő fokozásához, és ezzel egyidejűleg a társadalmi méltányosság biztosításához elengedhetetlenül fontos, hogy a REPowerEU-fejezettel kiegészített terv eredményes végrehajtása e szűkös időkereten belül gyorsan megvalósuljon. A tervben foglalt kötelezettségvállalások 2026 augusztusáig történő teljesítése szempontjából meghatározó jelentőséggel bír, hogy Finnország folytassa a reformok és a beruházások végrehajtását a felmerülő késedelmek kezelése révén. Különösen fontos a második és harmadik kifizetési kérelem időben történő benyújtása. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához alapvető fontosságú a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

(22) A kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálatának részeként Finnországnak az (EU) 2021/1060 rendelet 18. cikkével összhangban 2025 márciusáig felül kell vizsgálnia az egyes programokat, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat, valamint nemzeti energia- és klímatervét. Az egyes programokhoz nyújtott uniós finanszírozás végleges összegét ezen felülvizsgálat alapján fogják meghatározni. Noha Finnország előrehaladt a kohéziós politika és a szociális jogok európai pillérének végrehajtása terén, továbbra is vannak kihívások. Továbbra is megfigyelhetők egyenlőtlenségek a fővárosi régió és Finnország többi része között az egy főre jutó GDP és a munkatermelékenység tekintetében. A kohéziós politikai programok végrehajtásának felgyorsítása alapvető fontosságú. A program keretében elfogadott prioritások továbbra is relevánsak, különösen a ritkán lakott északi és keleti régiók esetében. Továbbá különös figyelmet kell fordítani a K+F és az innováció, a digitalizáció, valamint a kis- és középvállalkozások versenyképességének megerősítésére, akárcsak a zöld és igazságos átmenet felgyorsítására. Emellett továbbra is hangsúlyt kell fektetni a munkaerő- és szakemberhiány kezelésére, a társadalmi befogadás és az aktív munkaerőpiaci részvétel megerősítésére – különösen a kiszolgáltatott csoportok esetében –, valamint a szociális innovációs intézkedések támogatására és a gyermekvédelmi szolgáltatások javítására. Finnország a Stratégiai Technológiák Európai Platformja kezdeményezést is felhasználhatná az ipar átalakításának támogatására, például a mesterséges intelligencia, a kiberbiztonság és a robotika, az energia- és erőforrás-hatékonyság, valamint az egészségbiztonság szempontjából létfontosságú orvosi technológiák területén.

(23) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és más uniós alapok által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Finnország számos további kihívással néz szembe a munkaerő- és szakemberhiány, valamint a szociális és egészségügyi szolgáltatások reformjának végrehajtása terén.

(24) A foglalkoztatás 2023-ban 78 % felett maradt, de a munkanélküliség a 2022. évi 6,8 %-ról 2023-ban 7,2 %-ra nőtt, és a strukturális munkanélküliség továbbra is fennáll. A strukturális munkaerőhiány, azaz, hogy az üres álláshelyeket nem tudják betölteni a munkáltatók által igényelt készségekkel rendelkező munkavállalókkal, kihívást jelent, különösen az oktatás, az egészségügy és a szociális ellátás területén. Emellett a zöld átállás szempontjából releváns területeken tapasztalható munkaerőhiány azzal a kockázattal jár, hogy korlátozza Finnországnak a 2035-re előirányzott karbonsemlegességre vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzése felé tett előrelépést. A munkaerő- és szakemberhiány Finnország versenyképességét és hosszú távú növekedését is veszélyezteti, és ezt tovább súlyosbítja a népesség elöregedése.

(25) Finnországban magas azon személyek aránya, akik az egészségügyi ellátás iránti, saját bevallás szerint kielégítetlen szükségletekről számolnak be. A közegészségügyi és szociális szolgáltatások folyamatban lévő reformjának célja a szolgáltatásnyújtás növekvő költségeinek visszafogása mellett a szolgáltatásokhoz való egyenlőbb hozzáférés biztosítása. Az adminisztratív reform lezárult, de a jólléti szolgáltatásokat nyújtó különböző megyék különböző felkészültségi stádiumban vannak a szolgáltatásnyújtás átszervezése és optimalizálása tekintetében.

(26) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel 2024-ben a Tanács azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlás végrehajtása érdekében. Finnország esetében az 1., 2., és 3. ajánlás hozzájárul az első, a második, a harmadik, a negyedik euroövezeti ajánlás végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Finnország 2024-ben és 2025-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Kellő időben nyújtsa be a középtávú költségvetési-strukturális tervet. A megreformált Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeinek megfelelően 2025-ben korlátozza a nettó kiadások[22] növekedését olyan mértékűre, amely összhangban van azzal, hogy az államadósság középtávon megalapozottan csökkenő pályára kerül, és az államháztartási hiány a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá csökken. A szociális ellátórendszer hatékonyságának növelése érdekében folytassa a szociális biztonsági rendszer reformját, ezzel javítva a munkavállalás ösztönzőit és támogatva az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát.

2. Kezelje a felmerülő késedelmeket, lehetővé téve a REPowerEU-fejezetet is magában foglaló helyreállítási és rezilienciaépítési terv folyamatos, gyors és hatékony

[22] Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontja szerint „nettó kiadások” a következőket nem tartalmazó kormányzati kiadások: kamatkiadások, a diszkrecionális bevételi intézkedések, az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

végrehajtását, biztosítva a reformok és beruházások 2026 augusztusáig történő befejezését. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok végrehajtását. A félidős felülvizsgálat keretében továbbra is összpontosítson az elfogadott prioritásokra, figyelembe véve a Stratégiai Technológiák Európai Platformja kezdeményezés által a versenyképesség javítására kínált lehetőségeket.

3. A munkaerő átképzésével és továbbképzésével, valamint a felsőoktatási képzési kínálatnak – különösen a munkaerőpiacon leginkább keresett képzési területeken történő – bővítésével kezelje a munkaerő- és szakemberhiányt. Biztosítsa, hogy a szociális és egészségügyi szolgáltatások reformja javítsa a szolgáltatásokhoz való hozzáférést és a szolgáltatások nyújtását, valamint kezelje a hatékonyság hiányosságait.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök